

2. Regler for dårlig adfærd på alle folkeskoler

Mobning er et tegn på et dårligt psykisk læringsmiljø. Det handler om negative sociale relationer og normer samt manglende forståelse for fællesskabets spilleregler. Skolerne skal forpligtes til aktivt at forhindre og forebygge mobning samt dårlig trivsel. Ved at diskutere omgangstone, social adfærd og retningslinjer kan skolerne forebygge problemer med mobning.

Skolerne skal udarbejde tydelige adfældsregler og værdigrundlag for opførsel – både på elevsiden og på medarbejdersiden. I arbejdet skal skolerne fortsat kunne trække på konkrete ideer og værktøjer til arbejdet med antimobningspolitikken hos Dansk Center for Undervisningsmiljø, der skal fastholdes som videncenter for godt undervisningsmiljø og antimobbearbejde.

For at sikre stærkest mulig forankring af politikken skal skolerne udarbejde adfældsregler i samarbejde med elevrådene, forældrene, skolebestyrelserne og lærerne. Som en del af antimobningspolitikken og den forebyggende og trivselsfremmende indsats skal der opstilles tydelige sanktioner ved overtrædelse af de fælles spilleregler.

På baggrund af ovenstående foreslår forslagsstillerne følgende:

- Skolerne skal fastlægge fælles adfældsregler i samarbejde med elevrådene, forældrene, skolebestyrelserne og lærerne. Adfældsreglerne skal være offentlige og let tilgængelige, bl.a. på skolens hjemmeside.
- Skolerne opfordres til at benytte muligheden for at etablere bemandede akutafdelinger på skolerne til modtagelse af elever, der hindrer undervisning i klasserne. Selv om elever midlertidigt sendes uden for døren, har de krav på og forpligtelse til undervisning, men uden at forstyrre resten af klassen.

3. Forebyggelse og forældreinddragelse

Mobning og mistroivsel kan kun forebygges og sanktioneres effektivt, hvis der er enighed om midlerne og alle interessenter indser vigtigheden af indsatsen. Det gælder både lærere, pædagogisk personale, skoleledere, forældre og elever. Især medinddragelsen af forældrene er afgørende, da de i høj grad sætter de sociale normer for barnet, som typisk bæres videre i både skolen, ungdomsuddannelsen, skolefritidsordningen etc. Skoleledelsen har ansvaret for et godt undervisningsmiljø, men forældrene har ansvaret for at opdrage deres børn og lære dem at være ansvarlige over for andre mennesker og det fælles skolemiljø. Derfor skal samarbejdet mellem forældrene og skolen styrkes og være gensidigt forpligtende.

For at sikre faglig indsigt i mobning som socialt fænomen skal hver folkeskole råde over mindst én fastansat lærer, der har kompetencer inden for antimobningsstrategier. Hver skole kommer dermed som minimum til at råde over én fastansat medarbejder med viden om problemstillingerne og kompetencer.

På denne baggrund foreslår forslagsstillerne:

- Der indføres forpligtende forældreinddragelse, eksempelvis gennem elevplaner, forældrekontrakter og forældreklasser. Skolen skal kunne tilknytte en socialrådgiver til at supplere kontakten til forældrene.
- Alle skoler skal have mindst én lærer – det kan eksempelvis være en AKT-lærer (adfærd-kontakt-trivselslærer) – der har kompetencer inden for antimobningsstrategier.

4. Bedre klage- og sanktionsmuligheder over for mobning

I bekendtgørelsen om god ro og orden er der anført en række sanktionsmuligheder, der dog først kan iværksættes efter forudgående samtaler, påtaler eller advarsler. Den ansvarlige myndighed skal have mulighed for at gennemføre en sanktion hurtigt, hvis det er nødvendigt. Derfor skal den ansvarlige myndighed kunne vælge mellem alle sanktionsmuligheder med det samme, f.eks. skift til anden klasse eller bortvisning til anden skole.

Et af de store problemer med undervisningsmiljøloven er mangelen på f.eks. en klageinstans for elever, forældre eller medarbejdere, der ikke mener, at deres problemer er løst ordentligt af den enkelte lærer, skole, forvaltning eller kommunalbestyrelse. Forslagsstillerne er imod en amerikanisering af den offentlige service, hvor borgere anlægger retssag, f.eks. hvis deres barn er blevet mobbet, og hvis de mener, at skolen har svigtet. Hvis der er kritik af den offentlige service, skal medarbejdere, pårørende, brugere osv. kunne henvende sig til en uvildig klageinstans, der skal handle med det samme.

På denne baggrund foreslår forslagsstillerne følgende:

- Ved brud på reglerne skal skolerne benytte de sanktionsmuligheder, der er anført i bekendtgørelsen om god ro og orden i folkeskolen. Bekendtgørelsen skal ændres, så der ud over samtaler, påtaler eller advarsler umiddelbart kan iværksættes sanktioner som f.eks. skift til anden klasse eller bortvisning til anden skole.
- Dansk Center for Undervisningsmiljø (DCUM) eller anden offentlig myndighed skal gives sanktionsmulighed over for skoler, der ikke overholder